

111079

posten til øvinger utenfor plassen eller på andre særskilte øvingsbevilgninger (befalsøvinger, samøvinger o. l.).

5. Utgifter til snøbrøyting av Forsvarets flyplasser belastes som hittil kap. 955 (A og B).
6. For Forsvarets familieboliger (leiligheter) vises til Forsvarsdepartementet 3. mai 1950 («K t F» I, side 62).

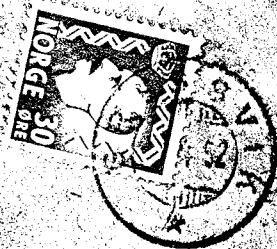
18. mai Toalett- og pussesaker til befalselever, korporaler og mannskaper.

1. Til befalselever, utskrevne korporaler og mannskaper skal det fra 1. juli 1951 leveres ut gratis:

Inntil 10 barberblad pr. kvartal.
Om lag 250 g webb-farge pr. måned.
Om lag 120 g skokrem pr. måned.

1 sypose med dette innhold:

Lintråd — 1 vinsel i hvit, 1 i uniformens farge.
Stoppegarn — 1 vinsel i grått, 1 i uniformens farge.
Uniformsknapper — 2 små, 2 store.

Kontoret for Sosial Oppreisning

Oslo

YSTEIN GRESVIK
VERRETSSAKFØRER
REDRIKSTAD

KUNNGJØRING TIL FORSVARET

AVD. I

Utgitt etter tiltak av Forsvarsdepartementet

12. årg.	Forsvarets trykningssentral 16. juni 1951	Nr. 10 1951
Avd. I:	Innhold.	Side
	Vernepliktige som har gjenervrevet retten til å tjenstgjøre i Forsvaret i medhold av lov av 28. juli 1949, § 4, 2. ledd	117
	Utgifter til snøbrøyting	119
	Toalett- og pussesaker til befalselever, korporaler og mannskaper...	120
	Sikringsanlegg i Forsvaret	121
	Permisjon med løn — boligbygging	121
	Sanitetssjefens approbasjon av sykeutgifter	121
	Kgl. res.: Forlengelse av tjenestetiden i Forsvaret	122
	Forhandlingsloven	122
	Godtgjøring til lensmenn for familietilleggsattester	123
	Kgl. res.: Regler om utbetaling av skyss- og kostgodtgjøring under tjenestereiser/til, fra og i Tyskland for personell i Forsvaret og annet personell som reiser i oppdrag foranlediget av Tysklands-kontingents virke m. v.	123
Avd. II:		
	Kgl. res.: Tilsetting, opprykk, beordring, avskjed	} Se ymse sider
	Tilsetting, opprykk, beordring, avskjed	
	Ledige stillinger	
	Fordeling av «Kriget fortsätter». (Finsk og russisk taktikk i krigen 1941—44.)	168
	Fordeling av C 6 «Regler for å hindre utbredelse av smittsomme dyresjukdommer	171
	Britisk flåtebesøk	176
	Nederlandsk flåtebesøk	176
	Generalintendantens uniformsutsalg stengt 1.—10. juli	177

Fra Forsvarsdepartementet.

18. mai

Vernepliktige som har gjenervrevet retten til å tjenstgjøre i Forsvaret i medhold av lov av 28. juli 1949, § 4, 2. ledd.

Etter «Lov om brigde i rettstap-reglane i landssvik-lovene» av 28. juli 1949, dens § 4, 2. ledd, falt bl. a. tap av retten til å tjenstgjøre i Forsvaret bort fra og med 9. mai 1950 for dem som var idømt sådant rettstap etter lands-

per innlegg

svikloven når dommen ikke gikk ut på frihetsstraff i mer enn 1 år.

Med heimel i Lov om verneplikt og utskriving av 21. juni 1929 (med endringslover av 19. juni 1947 og 2. april 1948), dens §§ 41 og 51, bestemmer Forsvarsdepartementet om ovennevnte personer:

A. Gjeninnføring i rullene av tidligere utskrevne.

Mannskaper av årsklassene 1939 og eldre, som tidligere er utskrevet og som finnes i rullene, skal gjeninnføres således:

Krigskommissariatene identifiserer mannskapene etter politimestrenes innmeldinger om gjennerverving av rett til tjenstgjøring i Forsvaret og foranlediger dem gjeninnført i rullen ved vedkommende rulleførende enhet. Generalkrigskommissariatet sørger for det nødvendige innbyrdes samarbeid mellom krigskommissariatene.

De rulleførende enheter skal på sin side sende melding til vedkommende krigskommissariat om mannskaper av årsklassen 1939 og eldre som nå skal gjeninnføres i rullene og som de på en eller annen måte har kjennskap til, eksempelvis ved de fra krigskommissariatene mottatte domsmeldinger i samband med overføringen til ekstrarullen og slike som selv har meldt seg eller framtidig melder seg.

B. Nyutskriving.

Nyutskriving skal skje således:

1. Til vedkommende infanteriregimenter (-bataljoner) utskrives, for tjeneste i Heimevernet:
 - a) mannskaper av årsklassen 1945 (født 1924) og
 - b) mannskaper av årsklassen 1940—44 (født 1919—23) som framsetter begjæring om det.

Krigskommissariatene tar ut de således pliktige (pkt. a) av politimestrenes innmeldinger og utskriver dem, uten å foranledige dem legeundersøkt, til det infanteriregiment (-bataljon) som svarer til den adresse politimesteren har oppgitt. Eventuelle «sjøvernepliktige» som senere måtte kreve det, blir da å overføre til Sjøforsvaret.

De som framsetter begjæring om det (pkt. b), utskrives på samme måte. Avdelinger m. v. som får henvendelse fra slike frivillige, sender nødvendig melding til vedkommende krigskommissariat.

2. Til de av de rulleførende enheter som etter General-krigskommissærens avgjøring anses å ha størst behov for dem, utskrives i årsklassen 1951 og med tjenesteplikt som denne:

- a) mannskaper som etter sin alder skulle tilhørt årsklassene 1948 og senere (dvs. født i 1928 og senere) og
- b) mannskaper som etter sin alder skulle tilhørt årsklassene 1946 A, 1946 B og 1947 (dvs. født i 1925—27) og som framsetter begjæring om det.

De legeundersøkes og klassifiseres for utskriving ved Utskrivingsvesenets forsgorg etter særskilte bestemmelser fastsatt av Forsvarsdepartementet.

3. Begjæring om å bli utskrevet etter ovenstående bestemmelser må være framsatt innen 31. desember 1951

Apud *2/10*
INSTITUTT FOR KRISTEN OPSEDING
B. Røed
4. 11. 51

OYSTEIN GRESVIK

TELEFONER:

KONTOR

PRIVAT 1680

FREDRIKSTAD

STOR

Si Kontoret for Social Opkøbsning,

Ans.

J anledning av at jeg for tiden arbejder
med en krigsrettsbok med et tidligere A.-S.-
medlem, vilde jeg være taknemmelig om der
er en bryder kunde hjælpe mig med et par app-
lysninger.

Jaken gjelder et tidligere A.-S.-medlem, som nu
mekter å gjøre militærtjeneste fordi han efter
krigen blev gitt til gjestand for påtaleundersøttelse
hvor angår den siktelse for landssvik, som var
reist mot ham. Påtaleundersøttelse var diktet
av den Gjenstandsgjening, at Mannen var
unpædlig under da krigen sluttede og at hans
A.-S.-medlemskap således var innledet da Mannen
befant sig i 14-årsalderen. Påtaleundersøttelsen
efter Mannen hadde sittet i varetekt fengsel
i 8 år, hvorav 6 år i sveselle.

Han mener at, at med den foranmeldelse om
påtaleundersøttelse innskrives, nemlig at påtaleun-
døttelse dermed har gitt til kjende, at han nå har

I

AVSKRIFT.

Bergartilleribataljon Nr. 2

J.nr. 2914/51 AG/OM

Voss, 17/11-1951

Til

herr Eystein Jordal,

Gimleveien 9,

Bergen.

Rettningslinjer for gjeninntaking av befal.

-HOK 4/10-51, jnr. 10556/51 -

Som følge av ovennevnte skriv kan det bli aktuelt at De gjeninntre i militær stilling.

I den anledning bes De snarest sende bataljonen avskrift av Deres tjenestlige uttalelser, samt legeattest til avdelingssjefen, her.

I sjefens fravær:

A.Gulliksen (sign.)

Bergen 9. desember 1951.

Fra
Eystein Jerdal,
Gimleveien 9, Bergen.

Herr overrettsakfører Grønstad,
Oslo.

Rettningslinjer for gjeninntaking av befall.

Jeg refererer til min telefonsamtale med herr Hovden angående ovennevnte sak, hvor han ba om avskrift av min korrespondanse med Bg.batj. II.

For å klargjøre saken skal jeg i korthet gi noen personlige data:

Født 25/12 - 17.

Artium 1938.

Befallsskolen for Hærens artilleri 1939.

Sersjant ved rekruttskolen 1939, nøytralitetsvakt og krig
1940.

Frivillig A.T. fra juli 1940

A.T.Stabs og Lederskole, Gausdal.

Treppfører A.T. 1/4-41 - 1/4-42.

Nestsveitfører 1/4-42 - kapitulasjonen.

Medlem av NS fra Okt. 1940.

Bet kr. 1.500,-rettighetstap 1 og 2.

Søkte avskjed som ul. sersjant 1946

Fikk brev tilbake om at jeg ikke hadde rett til å bruke
uniform og grad. Ordet avskjed var ikke nevnt.

Førøvrig viser jeg til den vedlagte avskrift av min korrespondanse med Bg. batj.II.

Da dette er en sak som kommer til å angå flere hundre av tidligere NS medlemmer, mener jeg at en nøye og ensartet opptreden er på sin plass, og jeg ville gjerne høre Forbundets mening om hvilke skritt jeg videre kan ta i saken.

Jeg skal gi Forbundet underretning såsnart jeg hører mer fra bataljonen.

Med hilsen

Fra
Rystein Jordal,
Gimleveien 9, Bergen.

Bergen, 4. desember 1951.

Til
Bergartilleribataljon nr. 2,
Voss.

Rettningslinjer for gjeninntaking av befal.
(Bg.batj.II, 28/11, jnr. 3010/51.)

Etter å ha mottatt ovennevnte brev er jeg ennå ikke klar over på hvilke vilkår jeg eventuelt skal gjeninntas som befal.

Skal det for mitt vedkommende bli tale om noen frivillighet, stiller jeg nemlig følgende betingelser:

1. Hel og full likestilling med befal, godkjendt av granskningsutvalget.
2. Inntaking i militær stilling med tilsvarende rettigheter som jeg hadde i Norges Arbeidstjeneste, 7/5 - 45, nemlig:
 - a) Fastlønnen løytnant med ansinitet i graden fra 1/4 - 42.
 - b) Kapteins stilling.
3. Høve til å få nødvendig militær utdanning for avansement med full lønn.

Hvis ikke samtlige av de ovennevnte betingelser kan bli oppfylt, foretrekker jeg å gjøre den tjeneste som mannskaper av min årsklasse er pliktig til.

./.

Vedlagt sendes avskrift av tjenestlig uttalelse fra rekrutt-skolen 1939. Uttalelse for nøytralitetsvakt og krigsinnsats fås hos major Arne Damm, Oslo.

Uttalelser for min tjenestetid i A.T. beror i Arbeidstjenestens arkiver, Oslo.

(E.Jordal)

II

AVSKRIFT.

Bergen, 20. november 1951.

Fra

Eystein Jordal,
Gimleveien 9, Bergen

Til

Bergartilleribataljon nr. 2,

Voss.

Rettningslinjer for gjeninntaking av befal.

Jeg har tatt imot Bataljonens brev av 17/11, jnr. 2914/51.
I brevet vises til skriv fra HOK av 4/10-51, jnr. 10556/51
Jeg har ikke kjennskap til nevnte brev, og tør derfor be om å få
tilsendt en avskrift.

Både før og under krigen var det vanlig at offentlige
innstanser la ved svarporto i brev som skulle besvares.
Gjelder ikke dette lenger? I samme forbindelse ber jeg få
opplyst hvem som skal bestride utgiften til en eventuell
leggettest?

(E. Jordal) Sign.

117

AVSKRIFT.

Bergartilleribataljon Nr. 2

J.nr. 3010/51 AG/OM

Voss, 28.november 1951.

Herr Eystein Jordal,
Gimleveien 9,
Bergen.

Rettningslinjer for gjeninntaking av befal.

- Deres brev av 20/11-51-

Bataljonen har ikke adgang til å sende Dem avskrift av hjemmelen for at De nu kan tas inn i rullen igjen. Bataljonen vil dog henvise Dem til "lov om bridge i rettsingsstapsreglene i landssviklovene" av 28.juli 1949, nr.25, som har medført at også det befal som ikke er godkjendt av granskningsutvalg~~et~~, slik som forholdet er for Dem, får igjen retten til å gjøre tjeneste i forsvaret.

Det er imidlertid ennå et åpent spørsmål om dette for Dem skal bli en tjenesteplikt som menig eller som befalingsmann. Og det var derfor bataljonen i sitt skriv av 17 ds. ba om å få tilsendt avskrift av Deres tjenesteuttalelser for rekruttskolen 1939 samt en eventuell uttalelse for Deres innsats under felttoget i 1940. -

Da det er hengått så lang tid siden De var inne til tjeneste, ville en legeattest av nyere dato vært ønskelig. Når De imidlertid ikke vil dekke utgiftene til legeundersøkelse selv, får denne heller ~~st~~stå til en eventuell innbeordning.

Vedlagt følger frankert svarkonvolutt og en beklager at dette ikke var tilfelle sist.

Etter befaling:

A.Gulliksen (sign.)

3. april

2.

Herr overrettssakfører O y s t e i n G r e s v i k .

Fredrikstad.

Deres brev av 30. mars d.å. har nådd oss idag etter først å ha gjort en nokså unødvendig omvei om "Institutt for kristen oppseding", der man hadde "nyttet høvet" til "av vanvare" å gjøre seg kjent med innholdet.

Til de spørsmål som De stiller, skal vi svare:

Det foreligger ikke noen annen bestemmelse fra myndighetenes side om tidligere NS-medlemmers militære tjenesteplikt enn den som ble oss meddelt i brev fra Forsvarsdepartementet av 27. septbr. 1950, og der det heter at

"vernepliktige som er fradømt retten til å tjenestegjøre i landsforsvaret ikke vil bli innkalt til militærtjeneste så lenge rettighetstapet står ved makt. De vernepliktige for hvem rettstapet er bortfalt ved loven av 28. juli 1941 blir etter hvert innført i de militære ruller igjen, og vil da kunne innkalles til tjeneste på like linje med andre vernepliktige mannskaper." (Gjenp. av brevet legges ved).

I et senere brev av 6. juli 1951 fremholder Forsvarsdepartementet at

"alle som går inn under bestemmelsene i lov av 28. juli 1949, uansett om vedkommende har vart befalingsmann eller menig, i tilfelle krig vil bli innkalt med sin årsklasse som menig. De vil bli plassert der hvor de gjør mest nytte for seg, og herunder vil det antakelig bli tatt omsyn til tidligere befalingsmenns utdanning og spesielle kunnskaper."

I "Kunngjøring til Forsvaret" Avd. I, side 117 flg.. (nr. 10-1951), som De vil få utlevert ved henvendelse til Forsvarsdepartementet, er inntatt nærmere bestemmelse om hvilke årsklasser som er tjenestepliktige. Denne bestemmelse er viktig, idet enkelte årsklasser er pliktige uten videre, mens andre bare er det iflg. eget initiativ.

Foreligger ikke andre spesielle grunner er vi bange for at Deres klient ikke vil bli hørt med den påstand at han mener seg fornærmet gjennom pågangen for landssvik. Vi hadde nylig en dom i Haugesund der en ung mann var borte i samme gate. Han ble dømt, trass i at det ble sagt mange pene ting om guttens idealistiske innstilling i premissene.

Ifjor vår hadde generalkonsul Peter Harssem - som arbeidet utenom oss - desværre fått plass for en vill-ledende artikkel i avisen "8. Mai", der han ga en rævgal fortolkning av Grunnlovens § 20. Mannen er helt uten statsrettslig innsikt og bommet ettertrykkelig på sontringen mellom lovbeslutninger og administrative avgjørelser av Kongen i statsråd. Han mente at når Grunnloven ga så langt som å gi en dømt rett til å avslå en benådning, så må det også være full adgang til å si nei til en lov som opphever idømte rettighetstap. Vi sørget herfra øyeblikkelig for å gi en

beriktigelse, men desværre var det dem som fant det mere tillokkende å følge lægmannen enn juristen, og disse er uten unntagelse dømt for tjenestenektelse.

Rent prinsipielt er det forståelig at mange av de stempede finner det uhart at de skal innkalles til militærtjeneste så lenge som de offentlige myndigheter anser dem som skyldige i "landssvik", og det gir i og for seg et forstemmende inntrykk at Stortinget finner det anstendig i farens stund å ville be de folk om å sette livet inn som det selvsamme Storting gjennom særdeles omstridte anordninger og lover har påført å ha sveket sitt land. At det skaper reaksjon hos dem som vet med seg selv at de aldri hverken i tanker, ord eller gjerning har vært svikere og at det bare er utenomliggende politiske hensyn som har dømt dem, er i seg selv mer enn naturlig. For dette syn har vi da også om og om igjen gitt uttrykk, uten at det imidlertid har resultert i noen endret holdning hos de aktuelle maktthavere.

Stortinget har bestemt i lovs form at "svikerne" skal være med å verge landet trass i sin angiveligearesløshet, og da er det ikke andre alternativer for hånden enn enten å bøye seg for lovens ord eller også å vandre i fengsel. Det siste har de fleste av oss prøvd mer enn tilstrekkelig. Idag følger vi loven, men beholder våre meninger. Vi føler oss ikke mindre ved det.

E r b ø d i g s t

Forb.sekr.

31. august 1..

Herr O l a v H o l t e r .

J a r e n .

Militær tjenesteplikt, - Deres brev av 23. ds.

Forbundets henvendelse til Forsvarsdepartementet var datert 21. juni og svaret 6. juli 1951. Forsvarsdepartementets sirkulære om utskrivningen (inntatt i Kunngjøring til Forsvaret, Avd. I, s. 117) er datert 18. mai 1951.

Bestemmelsene er slik å forstå at det bare er mannskaper som etter sin alder skulle tilhørt årsklassene 1948 og senere (dvs. som er født i 1928 eller senere) har tjenesteplikt. Mannskaper som skulle ha tilhørt årsklassene 1946 A, 1946 B og 1947 (dvs. født i 1925 - 27) har ikke tjenesteplikt, men er gitt adgang til tjenestegjøring så sant de selv - innen 31. desember 1951 - fremsetter begjæring om det.

Fremsetter mannskaper av sistnevnte kategori ikke selv begjæring om tjenestegjøring, skulle de etter de foreliggende regler heller ikke være pliktige til militær tjeneste av annen art.

E r b ø d i g s t

Forb.sekr.

P.S.

Kassererens kvittering for mottatt bidrag til Forbundet følger vedlagt.

6. februar 2.

Herr E y s t e i n J o r d a l .

Gimleveien 9, Bergen.

I brev til sekretariatet av 9. desbr. f.å. sier De med henblikk på Deres henvendelse til Bergartilleribataljonen av 4. s. mnd. at De skal komme tilbake på saken når det foreligger noe nytt fra bataljonens side. Da vi intet ytterligere har hørt, kjenner vi ikke sakens aktuelle stilling. Imidlertid kunne det kanskje være av en viss interesse for Dem å se flg. utdrag av Forsvarsdepartementets brev hertil av 8. juli 1951 (undertegnet av T. Vetlesen og parafert av G. Stampe):

"- - - - Med omsyn til tidligere befal som er dømt for medlemskap i NS eller annet forhold som rammes av landssviklovens bestemmelser, så må det skilles mellom fastlønte og ulønte (vernepliktige, utskrevne). For de førstes vedkommende vil de som regel være blitt fradømt sin stilling etterat slik påstand er nedlagt. Den samme påstand er også ofte nedlagt når det gjelder den annen kategori. I et hvert tilfelle hvor vedkommende er dømt til rettighetstap vil han imidlertid automatisk også miste retten til å være befalingsmann i forsvaret. Herav følger at alle som går inn under bestemmelsene i lov av 28. juli 1949, uansett om vedkommende har vært befalingsmann eller menig, i tilfelle av krig vil bli innkalt med sin årsklasse som menig. De vil bli plassert der hvor de gjør mest nytte for seg og herunder vil det antakelig bli tatt omsyn til tidligere befalingsmenns utdanning og spesielle kunnskaper. En vil til slutt anføre at det ikke er noe i veien for at tidligere NS-medlemmer søker stilling i Forsvaret."

Rettighetstaps opphevelse gjennom benådning kan ten som bekjent avslå å motte i henhold til Grunnlovens § 20. Derimot er man bunnet såframt opphevelsen gis i form av lov.

Forbundet har rettet flere henstillinger til Stortinget angående de beklagelige missforhold som gjør seg gjeldende ved rettighetenes tilbakeføring både i det her omhandlede tilfelle og i andre. Hittil synes det desværre ikke å ha hjulpet. Under den nylig avholdte "brede debatt" kunngjorde statsråd Gundersen at man med det første kunne vente en ny proposisjon i emnet. Vi får se hva den mystiske ekke denne gang måtte inneholde.

Med venlig hilsen

